

Nieuwsbrief juli 2016

Nieuws uit Nederland

Afroommethode verder uit de gratie

De Hoge Raad heeft bepaald dat, als er een vergelijkbare dienstbetrekking is, de belastingdienst de afroommethode niet mag gebruiken om de hoogte van het gebruikelijk loon te bepalen. Het standpunt van de staatssecretaris wordt niet gesteund door de tekst van de wet, de daarbij gegeven toelichting of uit eerdere rechtspraak van de Hoge Raad.

Belanghebbende in deze procedure is een fiscaal jurist, enig-aandeelhouder/werknemer in zijn eigen B.V. De inspecteur heeft correcties op het aangegeven loon vastgesteld op basis van de afroommethode. Hof Den Haag heeft eerder geoordeeld dat de afroommethode tot een onredelijke en willekeurige belastingheffing leidt, als de inspecteur deze alleen wil toepassen in de jaren dat voldoende winst wordt gemaakt en voor andere jaren wil vasthouden aan het uitbetaalde loon. Volgens het Hof is niet in geschil dat in het economische verkeer het loon van soortgelijke dienstbetrekkingen € 120.000 bedraagt. Het belastbare loon van de fiscaal jurist wordt daarom op € 84.000, zijnde 70% van € 120.000 gesteld. De Hoge Raad bevestigt dit oordeel van het Hof.

Is met dit arrest het einde van de afroommethode in zicht? Op basis van de huidige regelgeving dient het loon van een Dga niet meer vergeleken te worden met het loon van een werknemer met een soortgelijke dienstbetrekking, maar met dat van de meest vergelijkbare dienstbetrekking. En omdat er niet altijd een soortgelijke dienstbetrekking aanwezig is, maar wel altijd een meest vergelijkbare dienstbetrekking, lijkt het voor de belastingdienst nagenoeg onmogelijk om nog een beroep te doen op de afroommethode.

Bron: Hoge Raad 24 juni 2016.

Akkoord over pakket maatregelen tegen belastingontwijking

Belastingontwijking, en dan met name maatregelen hiertegen, staat erg in de belangstelling. Onlangs hebben de 28 lidstaten van de EU een akkoord bereikt over een pakket maatregelen. Uit eerder overleg zijn vijf maatregelen overeind gebleven:

1. Renteaftrekbepanking: bedrijven mogen nog maar maximaal 30% van hun brutowinst aan rente aftrekken van de winst.
2. Een exitheffing bij verplaatsen bij activa naar een ander land. De winst wordt belast in het land waar de waarde is gecreëerd.
3. Een algemene anti-misbruikbepaling om te voorkomen dat belastingplichtigen kunstmatige constructies opzetten, met als voornaamste doel om belasting te besparen.
4. Een maatregel om te voorkomen dat bedrijven passief inkomen verplaatsen naar een dochtervennootschap in een land met een laag belastingtarief.
5. Tot slot wordt 'fiscaal shoppen' tegengegaan, waarbij bedrijven actief op zoek gaan naar dubbele aftrekmogelijkheden in verschillende lidstaten.

België is het land dat als langste dwars heeft gelegen. De bedoeling is dat de nieuwe maatregelen per 1 januari 2019 in werking treden.

Bron: Ministerie van Financiën 21 juni 2016.

Kabinet repareert bedrijfsopvolgingsregeling na arrest Hoge Raad

Bij schenking of vererving van ondernemingsvermogen is op basis van de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) aanzienlijk minder erf- of schenkbelasting verschuldigd. Een van de voorwaarden voor toepassing van de BOR is dat het aandelenbelang dat verkregen wordt direct of indirect ten minste 5% is. Onlangs is de BOR bij een indirect belang van minder dan 5% aan de orde gekomen.

Het gaat daarbij om een situatie waarin een man 6,89% van de aandelen houdt in een B.V., welke B.V. 70,6% van de aandelen in een Ltd. houdt. De man houdt derhalve indirect 4,86% van de aandelen in de Ltd., ofwel minder dan 5%.

Hof Den Haag is van mening dat de BOR niet van toepassing is, omdat geen sprake is van een aanmerkelijk belang (tenminste 5%). De Hoge Raad is het daar niet mee eens. Volgens de Hoge Raad drijft de B.V. een onderneming en kunnen ook vermogensbestanddelen van de B.V. zelf, zoals het belang in de Ltd., tot het ondernemingsvermogen van de B.V. behoren. Volgens de Hoge Raad komt het belang van de B.V. in de Ltd. daarom in aanmerking voor de BOR.

Vandaag is bekend geworden dat het kabinet dit arrest van de Hoge Raad z.s.m. wil repareren. Daartoe zal op Prinsjesdag een wetsvoorstel ingediend worden, dat terugwerkende kracht zal hebben tot 1 juli 2016.

Bron: Hoge Raad 22 april 2016 / Ministerie van Financiën 1 juli 2016.

Toch nog nieuw oordeel over crisisheffing?

De rechter heeft tot nu toe bezwaren tegen de crisisheffing afgewezen, zowel in proefprocedures als in individuele procedures. Begin dit jaar heeft de Hoge Raad geconcludeerd dat de crisisheffing in 2013 en 2014 in de meeste gevallen onverkort kan worden toegepast.

Er lopen nog een aantal (proef)procedures bij diverse Gerechtshoven en de Hoge Raad. Van de proefprocedures worden er nu twee zaken voorgelegd aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. In individuele zaken over de crisisheffing heeft de belastingdienst al (negatief) uitspraak gedaan op bezwaar. In situaties waarbij men zich via een vaststellingsovereenkomst heeft aangesloten bij een proefprocedure, zal de belastingdienst uitspraak doen op het bezwaarschrift, nadat het Europees Hof heeft geoordeeld. Zo'n uitspraak kan overigens nog wel enkele jaren op zich laten wachten.

Bron: Belastingdienst, 7 juni 2016.

Kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen

In mijn vorige nieuwsbrief heb ik beschreven dat de Belgische belastingdienst vooralsnog weigert om de inkomensverklaring te ondertekenen. De Nederlandse belastingdienst stelt deze als voorwaarde om in aanmerking te komen voor de regeling van de kwalificerende buitenlandse belastingplicht.

Op basis van deze regeling kan aanspraak gemaakt worden op dezelfde aftrekposten, heffingskortingen en heffingsvrij vermogen als binnenlands belastingplichtigen. Helaas is de situatie nog onveranderd. Dat betekent dat de aangifte wel ingediend kan worden bij de belastingdienst, maar dat er nog een aanslag (of teruggave) zal worden opgelegd. Wel gelden de normale uitstelregels voor het indienen van de aangifte alsmede de gebruikelijke regels inzake de belastingrente.

Hoge Raad laat box 3-heffing (vooralsnog) in stand

Volgens de Hoge Raad is de vermogensrendementsheffing van box 3 niet in strijd met het Europees eigendomsrecht. De Hoge Raad komt tot dit oordeel in een zaak over het jaar 2011. Het gaat hierbij om een woning in Nederland, die niet als eigen woning wordt gebruikt en die ook niet wordt verhuurd en belast wordt in box 3. De woning is eigendom van een man die is verhuisd naar Noorwegen en daarbij de voormalige eigen woning in Nederland heeft aangehouden.

De man voert aan dat, omdat de woning niet wordt verhuurd, hij ook geen rendement haalt. Volgens de Hoge Raad is dat onvoldoende om te concluderen dat daarmee inbreuk wordt gemaakt op het recht van eigendom (artikel 1 van het Eerste Protocol van het Europees Verdragen van de Rechten van de Mens). De Hoge Raad wijst daarbij op de wetsgeschiedenis en de ruimte beoordelingsmarge die de wetgever op het terrein van het belastingrecht toekomt.

Daar voegt de Hoge Raad aan toe dat, pas wanneer het forfaitaire rendement van 4% gedurende een lange reeks van jaren niet meer haalbaar is én dit leidt tot een buitensporig zware last voor deze beleggers, dit in strijd zou kunnen zijn met Europees recht. Nu in een eerder arrest over 2010 niet is komen vast te staan dat het veronderstelde rendement van 4% niet meer haalbaar was, is er volgens de Hoge Raad geen reden om hier anders over te oordelen voor het jaar 2011.

Daarnaast lijkt de Hoge Raad te oordelen dat niet naar het rendement van een geïsoleerd vermogensbestanddeel mag worden gekeken, maar naar het rendement op alle vermogensbestanddelen in box 3 tezamen. Ten slotte merkt de Hoge Raad nog op dat, wanneer duidelijk wordt dat het rendement onhaalbaar is, en de wetgever ervoor kiest om uit te blijven gaan van een forfaitair rendement, van hem mag worden verlangd dat hij de regeling aanpast teneinde de beoogde benadering van de werkelijkheid te herstellen. Voor het jaar 2011 is dat blijkbaar nog niet nodig.

Is hiermee de box 3-heffing definitief veilig voor de belastingdienst? De Hoge Raad benadrukt in haar arrest dat de box 3-heffing voor 2010 en 2011 gerechtvaardigd is. De vraag blijft daarmee open of dit voor de jaren 2012 tot en met 2016 uiteindelijk ook zal gelden. Daarnaast is van belang dat de box 3-heffing vanaf 2017 aanzienlijk zal wijzigen. Ongetwijfeld zal deze nieuwe wetgeving in de toekomst ook aan het oordeel van de Hoge Raad voorgelegd worden.

Bron: Hoge Raad 10 juni 2016.

Boete voor zwartsparen vanaf 1 juli 2016 verdubbeld

Vanaf 1 juli gaat de boete voor zwartsparen bij vrijwillig melden omhoog van 60% naar 120%. Als de Belastingdienst zelf niet opgegeven vermogen ontdekt, riskeert men de maximale boete van 300% en mogelijk strafrechtelijke vervolging.

Bron: Belastingdienst 7 juni 2016.

Terugvragen dividendbelasting door buitenlandse aandeelhouders

In eerdere nieuwsbrieven heb ik aandacht besteed aan de arresten van de Hoge Raad die, in navolging van het Europese Hof van Justitie, over de dividendbelasting voor buitenlandse aandeelhouders. Indien de definitieve belastingdruk hoger is dan voor een vergelijkbare Nederlandse aandeelhouder, komt het verschil voor teruggave in aanmerking.

Onlangs heeft de staatssecretaris van Financiën in een besluit aangegeven hoe buitenlandse aandeelhouders dit deel van de dividendbelasting kunnen terugvragen. Er moet daarbij worden aangetoond dat de buitenlandse aandeelhouder meer dividendbelasting heeft betaald dan wanneer hij in Nederland zou wonen. Een verzoek om teruggave dient te worden gedaan binnen vijf jaren na afloop van het kalenderjaar waarin het dividend is ontvangen.

De staatssecretaris heeft daarnaast nu ook goedgekeurd dat buitenlandse belastingplichtigen met box 3 vermogen altijd in aanmerking komen voor het heffingsvrije vermogen. Dus ook op andere box 3-vermogens, zoals Nederlandse onroerende zaken.

Bron: Nederlandse belastingdienst, 27 april 2016.

Geen heffing over fictief loon onder belastingverdrag met Portugal

Een Nederlander woont in Portugal en heeft een aanmerkelijk belang in een Nederlandse B.V. De belastingdienst houdt voor de jaren 1998, 2000 en 2001 rekening met een fictief loon. De vraag is de toepassing van de fictief loonregeling verenigbaar is met het belastingverdrag met Portugal, dat in 1999 tot stand is gekomen.

Hof Den Bosch beslist dat de man tussen 1998 en 2001 niet in Nederland woont, maar buitenlands belastingplichtige is. Dit staat volgens het Hof toepassing van de fictief loonregeling echter niet in de weg. De man gaat in cassatie bij de Hoge Raad. Alvorens de Hoge Raad met een oordeel komt, brengt Advocaat-Generaal Wattel een conclusie uit.

Volgens de Advocaat-Generaal is het belastingverdrag met Portugal uit 1999 van latere datum dan de fictief loonregeling (1997). Er is -anders dan in voorgaande procedures over het verdrag met België- in dit geval geen gezamenlijke toelichting van de verdragspartners en er is ook overigens niets waaruit enig gemeenschappelijk standpunt over de Nederlandse heffing over een gefingeerd bestuurderssalarij kan volgen. De Advocaat-Generaal wijst verder nog op een arrest van 15 april 2011 en het OESO-commentaar bij artikel 3, lid 2, OESO-modelverdrag.

De Advocaat-Generaal komt tot de slotsom dat de goede verdragstrouw en de "context" in de zin van artikel 3, lid 2, van het verdrag met Portugal anders vereisen dan toepassing van de eenzijdige Nederlandse invulling van de termen "beloning" en "verkregen" in de artikelen 15 en 16 van het verdrag. Het belastingverdrag met Portugal uit 1999 is pas van toepassing vanaf 1 januari 2001, zodat het niet geldt in de jaren 1998 en 2000. Hij adviseert de Hoge Raad daarom het beroep in cassatie voor het jaar 2001 gegrond te verklaren en voor de jaren 1998 en 2000 ongegrond.

Bron: Hoge Raad (Advocaat-Generaal) 25 mei 2016.

Heffingsvrij vermogen buitenlands belastingplichtige

Een buitenlands belastingplichtige met vermogen in Nederland betaalt niet langer over dit hele vermogen belasting. Er bestaat namelijk recht op het heffingsvrije vermogen in box 3.

Bij buitenlands belastingplichtigen die al een (voorlopige) aanslag inkomstenbelasting over 2015 hebben ontvangen, is in de berekening van het te betalen belastingbedrag nog geen rekening gehouden met het (volledige) heffingsvrije vermogen. De Belastingdienst heeft aangegeven dat ze dit automatisch herstellen bij de berekening van de definitieve aanslag.

Indien iemand nog aangifte moet doen over 2015, dan kan daarbij het heffingsvrije vermogen zelf ingevuld worden. Voor kwalificerend buitenlands belastingplichtige geldt overigens dat de belastingdienst bij de berekening van de belasting over uw vermogen al wél rekening heeft gehouden met het heffingsvrije vermogen in box 3.

Bron: Belastingdienst 16 juni 2016.

DigiD voor aangiften inwoners buitenland per koerier te bezorgen?

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken is op zoek naar alternatieven voor de aanvraag van een DigiD door mensen die buiten Nederland wonen. Volgens de staatssecretaris is het bezorgen van een DigiD-code per koerier een mogelijkheid.

Deze mensen kunnen nu met een combinatie van een gebruikersnaam en wachtwoord belastingaangifte doen in Nederland, maar nog geen gebruik maken van de vooringevulde aangifte. Dit omdat het betrouwbaarheidsniveau van deze inlogvoorziening niet hoog genoeg zou zijn, om op basis daarvan zoveel persoonlijke gegevens van de belastingplichtige klaar te zetten. Dat kan wel als de DigiD in het buitenland breder beschikbaar is.

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken 16 juni 2016.

Nieuws uit België

Dubbele belastingheffing bij zetelverplaatsing vennootschap naar België

De Belgische Minister van Financiën heeft in antwoord op een parlementaire vraag aangegeven dat naar zijn mening een meerwaarde, verwezenlijkt door een naar België verplaatste vennootschap, volledig belastbaar is in België, ook al is die meerwaarde deels vóór de zetelverplaatsing ontstaan. Dit kan leiden tot dubbele belasting, omdat het land van waaruit de vennootschap wordt verplaatst, het deel van de meerwaarde dat is ontstaan vóór de zetelverplaatsing ook kan belasten.

Hoewel het de vraag is of de mening van de Belgische Minister juist is, lijkt wel sprake van een risico van dubbele belastingheffing. Een argument om dergelijke dubbele belastingheffing te voorkomen, kan gevonden worden in het belastingverdrag tussen België en Nederland. Daarnaast kan de dubbele belasting mogelijk worden vermeden door de activa voor binnenkomst in België te herwaarderen op de marktwaarde. Wellicht overigens dat de onduidelijkheid ook aangepakt wordt door overleg op Europees niveau (zie ook het akkoord over belastingmaatregelen, eerder in deze nieuwsbrief).

Gewijzigd standpunt inzake schenking met voorbehoud van vruchtgebruik

Onlangs heeft de Vlaamse belastingdienst (Vlabel) een nieuw standpunt bekend gemaakt m.b.t. een fiscale planningstechniek, die jarenlang ‘gewoon’ gebruikt werd. Het gaat daarbij om het schenken (via een handgift) van roerend vermogen met voorbehoud van vruchtgebruik voor een Nederlandse notaris. Indien de schenker niet binnen drie jaar na de schenking kwam te overlijden, was schenkbelasting noch erfbelasting verschuldigd.

Vlabel heeft nu echter een nieuw standpunt verkondigd m.b.t. de erfbelasting. Dit komt er op neer dat bij overlijden alsnog erfbelasting wordt geheven over het volle eigendom van hetgeen geschonken is. Alleen indien bewezen kan worden dat bij de schenking Vlaamse schenkbelasting is betaald, kan heffing van erfbelasting worden voorkomen. Ofwel het schenken voor een Nederlandse notaris (om de Belgische schenkbelasting te voorkomen) maakt de schenking in de ogen van Vlabel belastbaar. Het nieuwe standpunt is van toepassing vanaf 1 juni 2016 en (gelukkig) niet van toepassing op dergelijke schenkingen die vóór 1 juni 16 hebben plaatsgevonden.

Bron: Website Vlabel 26 april 2016.

Fiscale behandeling van Nederlandse AOW & pensioenen

Al enige jaren vindt er een discussie plaats of Nederlandse AOW-uitkeringen belast mogen worden in België. Dit heeft ook geleid tot meerdere rechtszaken. De huidige stand van zaken (er lopen overigens nog procedures) is dat AOW-uitkeringen belast mogen worden in België, tenzij degene die de AOW-uitkering ontvangt nooit heeft gewerkt in Nederland. De Belgische belastingdienst is het echter niet met dit standpunt eens, deze wil alle AOW-uitkeringen belasten.

Recent is dit bevestigd in een interne notitie van de Belgische belastingdienst. Dit betekent dat, als u in voorkomende gevallen een beroep wil doen op de onbelastbaarheid, u er rekening mee moet houden dat dit kan leiden tot een bezwaaren beroepsprocedure.

Ook de belastingheffing over Nederlandse aanvullende pensioenen zorgt al jaren voor discussies. In het verleden werd daarvoor de theorie van de individuele en definitief verworven rechten gehanteerd. Deze theorie komt er -kort gezegd- op neer dat, indien ten tijde van de opbouw de pensioenstortingen naar Belgische maatstaven een belastbare bezoldiging zouden zijn, de latere uitkeringen onbelast zijn. Een ander, vaker voorkomende manier van belastingheffing was forfaitair, op basis van 3 van het kapitaal. Sinds 2004 kent België echter de Wet Aanvullende Pensioen (WAP), waardoor de pensioenopbouw wordt vrijgesteld van belasting. En sinds deze WAP neemt de Belgische belastingdienst het standpunt in dat pensioenuitkeringen niet langer zijn vrijgesteld, met wellicht een splitsing tussen voor respectievelijk na 2004 opgebouwde pensioenen.

Een andere discussie in dit kader heeft er mee te maken dat, als pensioenuitkeringen in België gunstig belast worden én het bedrag van deze uitkeringen meer is dan € 25.000 per jaar, het belastingverdrag tussen België en Nederland, Nederland de mogelijkheid geeft te heffen. De wijze hoe België hiervoor een vrijstelling moet verlenen, al dan niet met progressievoorbehoud, kan daarbij echter tot discussie leiden. Voor dit soort oudedagsuitkeringen zullen er de komende jaren ongetwijfeld nieuwe procedures gaan volgen, die hopelijk meer duidelijkheid zullen brengen.

